

Projekt

z dnia 15 listopada 2019 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W SOSNOWCU**

z dnia 12 listopada 2019 r.

w sprawie przyjęcia apelu do Sejmiku Województwa Śląskiego dotyczącego ograniczeń w zakresie spalania paliw stałych na obszarze Miasta Sosnowiec

Na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz.506 ze zm.) Rada Miejska w Sosnowcu uchwala, co następuje:

§ 1. Zaaapelować do Sejmiku Województwa Śląskiego odnośnie ograniczeń w zakresie spalania paliw stałych na obszarze Miasta Sosnowiec

§ 2. Treść apelu stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Sosnowca.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Sosnowcu

Ewa Szota

Apel skierowany do Sejmiku Województwa Śląskiego odnośnie ograniczeń w zakresie spalania paliw stałych na obszarze Miasta Sosnowiec

Rada Miejska w Sosnowcu zebrana na sesji w dniu ..... zwraca się o wprowadzenie zmian w zakresie aktualnie obowiązujących rozwiązań dotyczących ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw na obszarze Województwa Śląskiego wprowadzonych tzw. „uchwałą antysmogową” – uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. poprzez przyjęcie następujących szczególnych rozwiązań w tym zakresie w odniesieniu do spalania paliw stałych na obszarze Miasta Sosnowca.

§ 1. W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko, wprowadza się w granicach administracyjnych Miasta Sosnowiec ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, określone niniejszą uchwałą.

§ 2. Uchwałą stosuje się do instalacji, w których następuje spalanie paliw w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 755 z późn. zm.), z zastrzeżeniem art. 96 ust. 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w szczególności do kotłów, pieców oraz kominków, jeżeli:

- 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
- 2) wydzielają ciepło;
- 3) wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika.

§ 3. Uchwałą stosuje się do podmiotów, które eksploatują instalacje wskazane w § 2 niniejszej uchwały.

§ 4. 1. W instalacjach wskazanych w § 2 dopuszcza się stosowanie wyłącznie następujących rodzajów paliw, z zastrzeżeniem ust. 2

- 1) gazu ziemnego wysokometanowego lub zaazotowanego (w tym skroplonego gazu ziemnego), propan - butanu, biogazu rolniczego lub innego rodzaju gazu palnego,
- 2) lekkiego oleju opałowego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1928 i 1948 oraz z 2017r. poz.624),
- 3) biomasy stałej w odniesieniu do instalacji określonych w § 6.

2. Nie stosuje się ust. 1 do instalacji, o których mowa w § 2 pkt 1, jeśli spełnione łącznie są następujące warunki:

- 1) spalanie paliwa zachodzi w instalacji, spełniającej minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określonych w pkt 1 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe;
- 2) występuje brak możliwości technicznych przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej, potwierdzonych przez operatora sieci.

3. W przypadku zaistnienia, po wejściu w życie uchwały, możliwości technicznych pozwalających na przyłączenie do sieci ciepłowniczej lub gazowej, instalacje o których mowa w ust. 2 mogą być eksploatowane przez okres nie dłuższy niż 15 lat od daty rozpoczęcia ich eksploatacji.

§ 5. 1. Warunki określone w § 4 ust. 1-2 obowiązują (propozycja):

- 1) od dnia 1 września 2022r dla instalacji oddanych do eksploatacji po dniu 31 sierpnia 2022r. za wyjątkiem instalacji będących w trakcie montażu w obiekcie budowlanym lub których montaż jest planowany, jeśli

decyzja o pozwoleniu na budowę obiektu budowlanego stała się ostateczna lub dokonano zgłoszenia robót budowlanych, a właściwy organ nie wniósł sprzeciwu, przed dniem 1 września 2022r.;

- 2) od dnia 1 września 2022r. dla instalacji oddanych do eksploatacji przed dniem 1 września 2022 r., które nie spełniają wymagań w zakresie standardów emisyjnych odpowiadających klasie 3 pod względem granicznych wartości emisji pyłu wg normy PN-EN 303-5:2012;
- 3) od dnia 1 września 2025 r. dla instalacji oddanych do eksploatacji przed dniem 1 września 2025 r., które spełniają wymagania w zakresie standardów emisyjnych odpowiadających klasie 3,4 pod względem granicznych wartości emisji pyłu wg normy PN-EN 303-5:2012;
- 4) od dnia 1 września 2028r. dla instalacji oddanych do eksploatacji przed dniem 1 września 2028 r., które spełniają wymagania w zakresie standardów emisyjnych odpowiadających klasie 5 pod względem granicznych wartości emisji pyłu wg normy PN-EN 303-5:2012 oraz dla instalacji określonych w ust.1 pkt 1., w zakresie powołanego w nim wyjątku dot. instalacji w trakcie montażu lub których montaż jest planowany.

2. Warunki określone w § 4 ust. 1 pkt 3 obowiązują od dnia **1 września 2022r.**

§ 6.1. Dopuszcza się eksploatację miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń, przez które rozumie się instalacje z widocznym otwartym paleniskiem lub zamkniętym wkładem kominkowym z widocznym paleniskiem

z naturalnym ciągiem, w którym powstające w wyniku spalania biomasy stałej ciepło oddawane jest do pomieszczenia w wyniku promieniowania (kominek), pod warunkiem, że spełnione w odniesieniu do tych instalacji są łącznie następujące wymagania:

- 1) spalanie biomasy stałej zachodzi w instalacji, z której emisja cząstek stałych (pyłu) nie przekracza granicznych wielkości emisji określonych w punkcie 2 lit. a załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe;
- 2) nie stanowią one podstawowego źródła ciepła w lokalu.

2. Dopuszcza się możliwość montażu urządzeń zapewniających redukcję emisji pyłu do wartości określonych w punkcie 2 lit. a załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

§ 7. Podmiot eksploatujący instalację jest zobowiązany do wykazania spełnienia wymagań określonych w § 4 ust.2 i § 6, poprzez okazanie dokumentów potwierdzających ich spełnienie, w szczególności:

- 1) dokumentacji z badań potwierdzających poziom emisji z instalacji lub
- 2) dokumentacji technicznej urządzenia.

Uzasadnienie

Powyższa propozycja wprowadzenia na terenie miasta Sosnowca obowiązku stosowania w urządzeniach grzewczych wyłącznie paliwa gazowego lub oleju opałowego (zakaz spalania paliw stałych) ma stanowić dodatkowy instrument do egzekwowania od mieszkańców miasta stosowania paliw i urządzeń spełniających obowiązujące wymagania w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza, a co za tym idzie podejmowania działań na rzecz poprawy jakości powietrza na terenie miasta. Proponowany termin wejścia w życie pierwszych ograniczeń z wyłączeniami to **1 września 2022r.**

Jednocześnie mając na uwadze względy techniczne i technologiczne - proces inwestycyjny związany z budową sieci ciepłowniczych i gazowych oraz podłączaniem obiektów do tych sieci jest długotrwały, a także w związku z tym, że udzielane są dofinansowania do kotłów na paliwa stałe spełniające wymagania co najmniej 5 klasy ze środków publicznych, w ocenie Rady Miejskiej w Sosnowcu zasadnym jest wprowadzenie odpowiednich terminów przejściowych oraz wyjątków od stosowania zakazu. Odstępstwo stanowią kotły na paliwo stałe spełniające aktualnie obowiązujące wymagania, jak również kominki opalane biomasą spełniające wymagania lub kominki które zostały wyposażone w urządzenia redukcji zanieczyszczeń zgodnie z wymaganiami. Jednocześnie zdaniem Rady uchwała powinna zawierać postanowienia mówiące o tym, że w przypadku braku możliwości technicznych przyłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłowniczej lub gazowej, co powinno być potwierdzone przez operatora sieci, dopuszcza się zastosowanie kotłów grzewczych na paliwa stałe, przy czym w chwili pojawienia się

możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej użytkownik zobowiązany jest podjąć działania w celu likwidacji systemu grzewczego na paliwo stałe nie później niż w terminie 15 lat od dnia oddania urządzenia do eksploatacji. Takie zapisy pozwolą na zobowiązanie mieszkańców do korzystania z sieci ciepłowniczej lub gazowej. Dotychczas zdarzały się przypadki odmowy przyłączenia się do sieci pomimo jej budowy na terenie miasta.

Przechodząc do szczegółowego uzasadnienia proponowanych rozwiązań wskazać wypada, że nie budzi wątpliwości istnienie związku pomiędzy ekspozycją na zanieczyszczenie pyłami zawieszonymi, a stanem zdrowia ludności, w szczególności istnieje wiele dowodów naukowych potwierdzających, że zarówno długoterminowe jak i krótkoterminowe narażenie na oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza prowadzi do przedwczesnych zgonów, schorzeń układu krążenia i układu oddechowego, w tym zwiększonej liczby hospitalizacji związanych z zawałami serca czy też udarami mózgu (m.in. badania prowadzone na terenie miasta Sosnowiec - Cembrzyńska J., Krakowiak E., Brewczyński P.Z., Sezonowa zmienność stężenia pyłu zawieszonego oraz jakości powietrza na terenie miasta Sosnowiec, *Medycyna Środowiskowa – Environmental Medicine*, Vol. 18, No. 4, 27– 35, 2015, komunikaty i analizy prowadzone przez Międzynarodową Agencję Badań nad Rakiem wykazujące związek pomiędzy wzrostem ryzyka zachorowania na raka płuc wraz ze wzrostem poziomów ekspozycji na pyły i zanieczyszczenia powietrza). Grupami najbardziej narażonymi na zanieczyszczenia powietrza są dzieci, osoby starsze, osoby cierpiące z powodu przewlekłych chorób serca i układu oddechowego, kobiety w ciąży, dzieci i niemowlęta są szczególnie narażone na zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym, ponieważ ich układ odpornościowy, oddechowy i ośrodkowy układ nerwowy nie są jeszcze w pełni rozwinięte. W kontekście powyższego zwrócić należy uwagę na fakt, że konstytucyjnym obowiązkiem władz publicznych jest zawalczenie chorób i zapobiegania negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska – art. 68 ust. 4 Konstytucji RP oraz ochrona środowiska – art. 74 ust. 2 Konstytucji RP, a wprowadzenie stosownych ograniczeń bądź zakazów (co umożliwiają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska) stanowi środek adekwatny do celu jakim jest zniwelowanie poziomu zanieczyszczeń a przez to poprawa jakości życia mieszkańców.

Podkreślenia wymaga, że doświadczenia innych miast zarówno w Polsce jak i za granicą pokazują, iż nawet wprowadzenie norm ekologicznych dla pieców i paliw stałych w postaci węgla, drewna czy pelletu nie spowoduje pożądanego efektu ekologicznego w postaci znacznej poprawy jakości powietrza. Na powyższe wskazują również dotychczasowe doświadczenia na terenie Miasta Sosnowca. W tym miejscu wskazać wypada, że pomimo obowiązujących przepisów dotyczących instalacji grzewczych na paliwa stałe oraz stosowanych paliw stałych, a także szeregu działań podejmowanych przez miasto na rzecz ograniczenia niskiej emisji np. udzielanie dotacji z budżetu miasta na modernizację systemów grzewczych i instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii, termomodernizację budynków miejskich i inne, w dalszym ciągu jakość powietrza w mieście, w szczególności w sezonach grzewczych, nie jest zadawalająca i odnotowywane są przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń, a nawet występuje zjawisko smogu.

W ocenie sygnatariuszy niniejszego wystąpienia wprowadzenie zakazu spalania paliw stałych, nawet z uwzględnieniem okresów przejściowych, pozwoli zapobiegać powstawaniu zanieczyszczeń ze spalania w instalacjach paliw stałych złej jakości (dopuszczonych do sprzedaży), a także spalania odpadów, nawet tylko incydentalnie. Niewłaściwa eksploatacja kotłów na paliwo stałe, w tym stosowanie paliwa złej jakości, brak konserwacji i przeglądów instalacji, skutkują przekraczaniem granicznych wartości emisyjnych, nawet w przypadku kotłów klasy 5. Ponadto wprowadzenie zapisów o proponowanej przez Radę Miejską w Sosnowcu treści pozwoli na wyegzekwowanie podłączenia obiektów do sieci ciepłowniczej lub gazowej. Co w obecnych realiach prawnych jest niemożliwe. Doskonałym przykładem może być sytuacja na ul. Modrzejowskiej w Sosnowcu, gdzie pomimo uciepłownienia i gazyfikacji, znikoma liczba właścicieli budynków wielorodzinnych zdecydowała się na podłączenie do tych sieci i tym samym rezygnację z dotychczasowych źródeł na paliwo stałe (w większości piece kaflowe).

W tym miejscu wskazać wypada, iż proponowane rozwiązania nie pozostają w sprzeczności z aktualnie obowiązującą uchwałą „antysmogową” w Województwie Śląskim.

W ocenie Rady Miejskiej w Sosnowcu uzasadnionym zatem jest wprowadzenie odrębnej regulacji dla Miasta Sosnowca w zakresie ograniczeń spalania paliw stałych.

Mając powyższe na uwadze zwracamy się z niniejszym apelem.